

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ— JURISPRUDENȚĂ— LEGISLAȚIUNE— ECONOMIE POLITICĂ— FINANȚE

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 „
Pe 3 luni 8 „

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Apare o dată pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brancoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat

A V I S

D-nii abonați care 'și-au schimbat domiciliul cu ocazia S-t. Dumitru, sunt rugați a ne avisa prin o carte poștală de noua d-lor adresă, pentru a putea primi regulat ziarul.

S U M A R

Reforma procedurii civile, (citarea cetelor de moșneni și al locuitorilor improprietariți;

Jurisprudența Română:

Inalta Curte de Casație și Justiție, secția II: Victor Zamfirescu recurs corecțional;

Curtea de Apel din București, secția II: Petre N. Vlahide cu Iosefina Em. Protopopescu-Pake;

Tribunalul județului Fălciu: Ministerul Public cu Matei Popescu, (cu adnotație de d. Ionescu-Dolj, substituit la Trib. Fălciu)

Informațiuni.— Bibliografii.

Reforma procedurii civile

Citarea cetelor de moșneni și a locuitorilor improprietariți

În numărul trecut al ziarului nostru, publicând expunerea de motive ce însoțește proiectul de lege al d-lui C. G. Disescu, ministrul justiției, pentru modificarea codului de procedură civilă, ne-am rezervat dreptul ca, într-o serie de mai multe articole, să analizăm părțile esențiale ale acestei lucrări însemnate.

Pentru a face o analiză mai judicioasă și mai aprofundată a lucrării d-lui ministru al justiției, mai mulți din colaboratorii ziarului și-au împărțit materia, și pe măsură ce densii ne vor înainta observațiunile lor, le vom publica. Până atunci însă să ne fie permis ca astăzi, în puține cuvinte, să ne arătăm părerea noastră în privința unei reforme foarte utilă ce se aduce prin acest proiect de lege, și anume în cea ce privește citarea

cetelor de moșneni și a locuitorilor improprietariți.

Prin codul de procedură civilă, azi în vigoare, se prevede următoarele, la art. 75, aliniatul 8:

«Cetele moșnenilor (obștea răzeșilor) se vor chema printr-o citațiune colectivă, însoțită de o singură copie de pe cererea reclamantului. Această citațiune va cuprinde numele cetef de moșneni și se va adresa *primarului respectiv* care o va da în cunoștința *tuturilor moșnenilor*, procedând conform art. 74. Va încheia proces-verbal despre aceasta, subscris de consiliul comunal, și-l va înainta în copie judecătoriei respective în termen cel mult de șapte zile de la primirea citațiunei în comună».

Pe lângă acest aliniat, s'a adăugat, printr-o lege din 30 Ianuarie 1887, încă un aliniat la acest articol, care devine aliniatul 9:

«Locuitorii improprietariți prin legea rurală pe aceeași moșie se vor chema la hotărnicile vecinilor printr-o singură citațiune colectivă, dacă nu vor fi eșit din indivisiune *prin hotăriri rămase definitive*. În acest din urmă caz vor fi citați locuitorii proprietari ai pământului vecin cu hotarul».

Dispozițiunile actualului cod de procedură, în ce privește chemarea moșnenilor, a dat loc la o mulțime de neajunsuri, făcând ca rezolvarea proceselor cu moșnenii să devină aproape imposibilă, și dacă această stare de lucruri ar mai dura, sunt multe procese cu moșneni destinate a se eternisa.

Să cităm un exemplu:

Moșnenii Dobridorenii, din comuna Dobridor, județul Dolj, sunt de zeci de ani în judecată pentru pământ cu moșnenii Risipițeni, din comuna Risipiții, același județ. A povesti peripețiile prin care a trecut acest proces până să ajungă, pentru a nu știu a câta oară, înaintea Curții de Casație, dupe ce a trecut pe dinaintea Curților de apel din Craiova, București și Galați, ar fi de prisos; destul este să spunem că azi Curtea de Casație este se-

zisată de acest proces prin recursul făcut atât de Risipițeni, cari dețin pământul în litigiu, cât și de Dobridoreni, și procedura, în privința Risipițenilor, *beati possidentes*, nu se poate îndeplini nici o dată. Și cum s'ar putea îndeplini, când autoritatea comunală din comuna Risipiții este compusă din moșneni, când toți locuitorii din comună sunt moșneni, și prin urmare interesează a nu se judeca recursul și a nu fi depozitați în profitul Dobridorenilor, cari au obținut câștig de cauză înaintea Curții de apel? Nenumărate au fost amânările în acest recurs, de oare ce procedura nu a fost mai nici o dată îndeplinită, din cauză, zice primarul în procesul său verbal, că consilierii sunt vecinic lipsă din comună. În urma plângerilor Dobridorenilor, s'a delegat portărelul Curții de Casație să meargă în persoană la comuna Risipiții, și, dupe ce s'a intervenit și la ministerul de interne, portărelul s'a transportat de două ori în comuna Risipiții însoțit de pomojnicul suprefecturii, însă, totul fu în zadar, căci consiliul comunal dispărea ca o nălucă, nu se găsea în comună. Și aceasta se întâmplă în toate procesele cu moșnenii, fără ca până azi să se găsească vre un leac.¹⁾ Disolvarea consiliilor comunale nu reușește la nimic, căci comisiunile interimare, și viitoare consilii, se compun tot din moșneni.

Această stare de lucruri dăunătoare împlicărilor și care face ca mii de nenorociți de țărani să bată zeci de ani pe la ușile tribunalelor, fără a'și putea căpăta dreptate, a făcut pe d-l Disescu, care, dacă nu ne înșelăm, cunoștea personal afacerea cu Risipițenii, să caute care ar fi cel mai bun mijloc pentru ca citarea moșnenilor să se poată face cu înlesnire și dânsii să poată avea cunoștință de termenul de judecată. În acest scop, în proiectul său de reformă, în art. 75, a înlocuit aliniatele 8 și 9 prin următorul aliniat, care poartă No. 11:

«Cetele de moșneni și locuitorii improprietăriți, dar neîmpărțiți, se vor chema printr'o citațiune colectivă, pe numele cetei, însoțită de o singură copie de pe cererea reclamantului.

«Portărelul instanței la care este procesul va anunța, prin scrisoare recomandată, pe primarul comunei de o-

¹⁾ Mai putem cita un proces din 1894 la Curtea de Casație tot între Moșneni Risipițeni ca recurenți, cu un anume Morărescu, care a durat veri-o 15 ani, fără să poată lua sfârșit tot din cauza neîndeplinirii procedurii. A trebuit ca d-nul Codreanu, portărel pe atunci la Curtea de Casație, să străbată 17 comune din Dolj, Romanați și Mehedinți unde se aflau răspândiți Moșnenii Risipițeni, pentru ca să poată îndeplini procedura, și atunci a fost nevoit a recurge la concursul administrației, dându-se în judecată mai mulți Primari și Notari pentru fals în acte publice și refus de serviciu datorit legalmente. În cele din urmă s'a îndeplinit procedura și Curtea de Casație a scăpat de acel neterminabil proces.

rigină de care ține ceata moșnenilor, ca să înștiințeze pe moșneni sau locuitorii improprietăriți să se adune în localul primăriei dupe eșirea din biserică, într'o zi de Duminecă sau serbătoare, ce va fixa el pentru so-sire.

«Portărelul va merge în persoană la localitate, fără a putea delega în locu-l pe veri un alt agent, și, dupe a bătae de tobă de 15 minute, va da citire, în fața moșnenilor sau improprietărilor aflați față, atât citației cât și copiei de pe reclamație. În urmă le va lipi pe ușa primăriei, lăsând o copie de pe dânsese în mâna primarului sau ajutorului.

«De toată aceasta operație portărelul, împreună cu primarul, va încheia proces-verbal. În cas de nevoie din partea primarului de a instrumenta, portărelul va încheia singur proces-verbal, constatând citarea cetei și nevoința primarului.

«Acest proces-verbal, împreună cu recepisa de trimiterii scrisorei recomandată primarului, se va înainta instanței respective, care o alătură la dosarul cauzei.

«În cas de nevoie din partea primarului de a instrumenta, portărelul va înainta copie dupe proces-verbal și parchetului pentru constatarea delictului de refus de serviciu.

«Faptul primarului de a nu convoca pe locuitorii potrivit invitației portărelului, precum și nevoirea de a fi față la încheierea procesului-verbal, se vor pedepsi potrivit art. 190 codul penal.

«Toate acestea fără împiedicarea pedepselor disciplinare și despăgubirilor pentru portărelul din cauza căruia procedura nu a fost îndeplinită».

Acestea sunt formele, pe cari le găsim foarte nemerite, ce se propun prin noul proiect, pentru citarea și îndeplinirea procedurii în ce privește cetele de moșneni și pe sătenii improprietăriți dar neîmpărțiți încă. Socotim că aceste formalități se pot îndeplini cu înlesnire, și cu modul acesta moșnenii interesează a amâna rezolvirea unui proces nu vor mai putea zădărnici îndeplinirea procedurii în ceea ce-i privește. În același timp, modificările propuse prezintă destule garanții și pentru moșneni, pentru a nu fi nici dânsii lezați în drepturile lor.

Modul cum este redactat noul art. 75 va pune capăt și la mai multe controverse ce se nasc sub actualul cod. În adevăr, prin noul proiect, se dă lămurit că portărelul va anunța pe primarul comunei de origine de care ține ceata moșnenilor. În actualul art. 75 se dă numai că citațiunea se va adresa primarului respectiv. Care primar? Primarului comunei mumă, comunei de obârșie, sau la primarii tuturilor comunelor pe unde moșnenii unei cete s'au stabilit? Legea tace, și nu o dată cazul s'a prezentat înaintea instanțelor noastre judecătorești. Chiar în afacerea Risipițenilor cazul s'a prezentat înaintea Casației, în ziua de 20 Ianuarie 1897. În aceeași, apărătorul Risipițenilor, a cerut ca să se considere procedura ca neîndeplinită față de ceata moșnenilor Risipițeni de oare-ce nu fuseseră citați

de cât cetăşii din comuna Risipiţii, nu şi cei ce se stabiliseră prin alte comune, şi Curtea de Casaţie, prin încheierea cu No. 17 din acea zi, declară că Risipiţenii sunt bine citaţi numai la comuna de origină.

Eată considerantele Inaltei Curţi:

Văzând art. 74 şi 75 din proc. civilă;

Considerând că, după cum rezultă din combinarea acestor texte, cetele de moşneni sunt chemate în judecată printr-o singură citaţie colectivă adresată primarului comunei de pe moşia stăpânită în codevălmăşia de ceata moşnenilor, spre a se da în cunoştinţa moşnenilor; că întemplantu-se ca în momentul sosirii citaţiunilor la comuna de reşedinţă a obşteii, parte din cetăşii care o formează să fie duşi prin alte localităţi, nicăeri legea nu prevede ca aceştia să fie citaţi şi în comunele străine, pe unde se vor fi aflând în momentul când s'a făcut citaţiunea la comuna respectivă; că numai dacă pe acea moşie, stăpinită în devălmăşie a moşnenilor, s'ar afla mai multe comune, citaţiunile urmează a se trimete la fie-care din acele comune;

Că intru cât se constată că, în speţă, moşnenii au fost citaţi la comuna moşiei lor, dispoziţiile art. 75 din pr. civilă au fost îndeplinite, şi procedura se afla bine îndeplinită faţă de întreaga ceată a moşnenilor Risipiţeni...

O altă dificultate se prezintă, sub cărmuirea actualului cod de procedură, când citaţiunea nu a fost dată de primar în cunoştinţa tuturilor moşnenilor, ci numai în cunoştinţa a unei părţi din ei, căci actualul art. 75 prescrie ca citaţiunea să fie pusă în cunoştinţa tuturilor moşnenilor. Casul s'a întemplat tot în nesfârşitul proces al Risipiţenilor. La termenul de înfaţişare din ziua de 27 Februarie 1898, apărătorul Risipiţenilor prezent în instanţă, cere amânarea pe motiv că procesul nu este în stare de a fi judecat, de oare-ce procedura, în privinţa cetei moşnenilor, nu este bine îndeplinită, căci primarul comunei Risipiţii constată prin procesul său verbal, că a pus în vedere numai a unor moşneni citaţiunea Curţii. Curtea de casaţie însă, prin încheierea sa cu No. 202 din acea zi, a găsit că procedura a fost bine îndeplinită în privinţa cetei moşnenilor Risipiţeni. Prin actualul proiect se curmă orî-ce discuţiune în această privinţă căci se spunelămurit că portărelul, dupe o bătae de tobă de 15 minute, va da citire, în faţa moşnenilor sau improprietărilor aflaţi faţă, atât citaţiunei cât şi copieii dupe reclamaţiune. Singura dificultate ce se poate presenta, în practică, este aceia a găsirii unui toboşar, căci în cele mai multe comune rurale nu se află aşa ceva; de sigur însă că portăreii vor fi destul de prevăzători ca să plece la comune însoţiţi de toboşari.

O altă dificultate ce presintă actualul cod în privinţa moşnenilor este şi aceea de a se şti dacă în privinţa lor se poate face aplicaţiunea art. 151

din procedura civilă; cestiunea pare a fi controversată şi instanţele noastre judecătoreşti nu sunt de acord în această privinţă. Prin proiectul de reformă se pune capăt acestei nesiguranţe, căci la art. 151 s'a adăugat un aliniat care glăsuieşte ast-fel: «Când stă în judecată... o ceată de moşneni sau locuitori improprietăriţi şi neîmpărţiţi, lipsa unuia sau mai multora dintre moşneni, locuitori improprietăriţi şi neîmpărţiţi, nu dă loc la aplicarea dispoziţiilor de mai sus».

Ar fi de dorit ca aceste măsuri, atât de bune pentru citarea cetelor de moşneni şi de locuitori improprietăriţi neîmpărţiţi, să devină, cât mai neîntârziat, o realitate, pentru a se pune o dată capăt proceselor, de multe ori seculare, ale acelora ce au nenorocirea să stea în judecată cu cetele de moşneni. Aceasta este şi în interesul bine înţeles al moşnenilor, căci la urma urmei, chiar obţinând moşnenii câştig de cauză, cheltuelile şi străgăniurile întrec câştigul, cea ce ar adevări o dată mai mult zicătoarea că: «o împăcare strâmbă e mai bună ca o judecată dreaptă».

X. Y.

JURISPRUDENŢA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAŢIUNE ŞI JUSTIŢIE, SECŢIA II

Audienţa de la 21 Septembrie 1899

Preşedinţia D-lui N. MANDREA, Preşedinte

Victor Zamfirescu, recurs corecţional

Apel. — Termenul de apel. — Sentinţă dată în lipsă. — Prevenit arestat în străinătate. — De când curge termenul de apel. — Casare. — Art. 198 procedura cod. penal.

Principiul care guvernează întreaga procedură penală este ca inculpatul să fie pus în cunoştinţă de orî-ce act al instanţei care 'l judecă, pentru ca el să fie în măsură a se bucura de dreptul de apărare.

Dacă în art. 198 proc. penală se prevede că aceste acte se vor comunica la domiciliul inculpatului, legiuitorul a avut în vedere faptul obicinuit că inculpatul este la domiciliul său, nu însă şi atunci când el este deţinut unde-va în ţară sau în străinătate, în care cas comunicarea trebuie să se facă la locul unde el este deţinut şi care era cunoscut.

Prin urmare, dacă prevenitul era deţinut la Londra, comunicarea hotărîrii trebuia să se facă acolo, sau în orî-ce cas pentru calcularea termenului de apel trebuia să se adauge câte o zi pentru fie-care 2 miriametri din distanţa de la acel oraş.

Decisiunea No. 684. — Casată, în urma recursului făcut de Victor Zamfirescu, decisiunea Curţii de apel din Craiova, secţia II, cu Nr. 674 din 1899.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier I. Duca ;

Pe d-nii C. Cernescu și P. Grădișteanu, avocații recurentului, în dezvoltarea motivelor de casare și

Pe d-l procuror general, D. Alexandrescu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare :

«Am constatat înaintea Curței cu certificatul Ministerului de externe distanța de la Londra până la Craiova, așa că eram în termen.

«Curtea îmi respinge cu toate acestea apelul ca tardiv, pentru cuvântul, zice Curtea, că distanța trebuie să fie calculată de la domiciliu iar nu de la Londra.

«Curtea a putut vedea prea bine din adresa judeului instructor din 3 Martie curent, adică cu data înainte de a se pronunța și înainte de a se comunica hotărîrea, că eram arestat și cerusem extrădarea, așa că reședința mea era acolo și prin urmare cunoscută, și distanța trebuia calculată conform art. 198, de acolo. Mai mult trebuia comunicată acolo la Londra, iar nu să se publice și să se afișeze. căci după dispozițiunile art. 198 Proc. pen. numai când domiciliul și reședința nu sunt cunoscute, atunci se publică, iar când se cunoaște reședința urmează să se comunice acolo, s'a violat dispozițiunile art. 198 procedura penală».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care se constată că Victor Zamfirescu, fiind dat în judecată pentru faptul de fals în acte publice și abus de încredere, a fost condamnat în lipsă de Tribunalul Dolj la cinci ani închisoare corecțională și la diferite sume ca despăgubiri civile ;

Că numitul predându-se Legațiunei Române din Londra, unde se refugiase, în urma comiterii faptului, copie dupe sentința de condamnare s'a afișat pentru ultima dată la ultimul domiciliu în ziua de 6 Maiu 1899 ;

Având în vedere că recurentul, făcând apel contra sentinței tribunalului în urma extrădărei și aducerei sale în țară în ziua de 31 Maiu, Curtea de apel, prin decisiunea sa ȳ respinge apelul ca tardiv, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 198 proc. pen. declarând că distanța miriametrelor se calculează de la domiciliul condamnatului, iar nu de la locul unde se știa de Curtea de apel că se predase ;

Considerând că principiul care guvernează întreaga procedură penală, este ca inculpatul să fie pus în cunoștință de orî-ce act al instanței care-l judecă, pentru ca el să fie în măsură a se bucura de dreptul de apărare ;

Că dacă în art. 198 se prevede că aceste acte se vor comunica la domiciliul inculpatului, legiuitorul a avut în vedere faptul obicinuit ca inculpatul e la domiciliul său, nu însă și atunci când el e deținut unde-va în țară sau în afară din țară, comunicarea sentinței, având în acest caz, a se face la locul unde e deținut și care era cunoscut ;

Considerând că întru cât Curtea de apel constată că Victor Zamfirescu se afla arestat la Londra, urma ca comunicarea să se facă la Londra și în orî-care cas are la termenul de apel prevăzut de art. 198 proc. pen. să se

adaoge câte o zi pentru 2 miriametre, conform dispozițiilor din procedura criminală, de oare-ce există aceeași rațiune legală, ceea ce ar fi avut de efect admiterea apelului recurentului, ca fiind în termen ;

Că Curtea de apel procedând alt-fel, a violat dispozițiunile art. 198 procedura penală și a dat o hotărîre casabilă ;

Că de aceea, motivul fiind fondat, are a se admite ;
Pentru aceste motive, Curtea, casează .

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA II

Audiența de la 17 Februarie 1899

Președenția D-lui ATH. C. CHIVU, Președinte

Petre N. Vlahide cu Iosefina Em. Protopopescu Pake.

Decisiunea civilă No. 34.

Retract litigios. — Când se poate exercita. — Când există litigiu. — Apel. — Recurs. — Revisuire. — Cesiune de drepturi litigioase. — Avocați. — Când sunt opriți de a deveni cesionari de drepturi litigioase.

1) Pentru a se putea exercita retractul litigios, trebuie să existe înainte de toate un litigiu pendent, în privința lucrului cedat, în momentul cedării, retractul fiind o expropriere extra ordinară, acordată pentru a stinge un proces pendent.

2) Ori-ce litigiu este de drept supus la două instanțe de fond, apelul având efect devolutiv, dar că, o dată ce instanța superioară de fond s'a pronunțat, procesul e judecat definitiv, și toate celelalte mijloace de atacare ca recursul și revisuirea fiind niște căi extra-ordinare, ele nu împiedică definitivitatea judecării de fond de cât atunci când sunt întrebuintate în cauză.

Ast-fel, nu posibilitatea de a face recurs, ci numai recursul realmente făcut pune în dubiu, judecata instanțelor de fond și prin urmare număr atunci lucrul redevine litigios, iar nu prin simpla existență a dreptului de recurs sau de revisiă, sau prin posibilitatea lor.

3) Condițiunea principală cerută de art. 1309 din codul civil, care oprește pe avocați de a deveni cesionari de drepturi litigioase, este ca în momentul cesiunii drepturile cedate să fi fost litigioase, adică să fi fost deschis un proces în privința lor.

S'a ascultat : d-nii avocați G. Danielopolu și C. G. Disescu, în susținerea apelului și d-nii avocați N. Ath. Popovici și I. Poenaru-Bordea în combateri ;

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Petru N. Vlahide, contra sentinței No. 272 din 15 Aprilie 1898 a Trib. Ilfov, secția I.

Având în vedere că prin această hotărîre se respinsese retractul litigios ce reclamantul ceruse a exercita contra d-nei Iosefina Protopopescu-Pake în privința unei moșii ce aceasta cumpărase de la Anastase Avramide ;

Având în vedere desbaterile orale, lucrările din dosar, actele prezentate și concluziunile scrise atașate la dosarul cauzei ;

Având în vedere că, în fapt se stabilește următoarele împrejurări ce formează fundamentul litigiului de față : Petru N. Vlahide, având pretenții contra unchiului său M. Vlahide, îl acționează în justiție la 1 Noembrie 1876 și obține în fine decisiunea Curței din București, secția II No. 3 din 13 Ianuarie 1879 prin care M. Vla-

hide este condamnat către el la 144123 lei cu dobânda legală le la 1 Noembrie 1876 și cheltueli de judecată, decizie care este investită cu formula executorie; înainte de a porni această acțiune, la 12 Septembrie 1875, M. Vlahide vînduse moșia sa Conțești de sus, lui Anastase Avramide prin actul transcris de trib. Dâmbovița sub No. 147/75; vîzînd Petru N. Vlahide, că M. Vlahide, debitorul său prin decizia No. 3/79, prin această vînzare nu mai are nici o avere vizibilă, cere la 2 Februarie 1879, declararea lui în stare de faliment, cerere care se respinge de tribunalul Ilfov, secția comercială sub No. 133/79 din 3 Martie, declarînd însuși reclamanul Petru N. Vlahide că debitorul său M. Vlahide nu este comerciant și că s'a retras din comerț de doi ani; cu toate acestea Petru N. Vlahide face apel și obține de la Curtea din București, secția I, decizia No. 24 din 11 Iunie 1879 prin care M. Vlahide este declarat falit și epoca încetării plăților se fixează la 23 Maiu 1875, adică anterior vînzării moșiei Conțești de sus, către A. Avramide; sindicul falimentului M. Vlahide, procedînd la sigilarea averii falitului, sequestrează la 17 Iulie 1879 și niște avere mobilă aflată pe moșia Conțești de sus, ca avere a lui M. Vlahide. Contra acestei sigilări Avramide, pe de o parte, face contestație înaintea tribunalului de comerț, la 3 August 1879, pe motiv că moșia fiind proprietatea sa, și averea mobilă aflată pe ea îi aparține lui, iar pe de altă parte, în mod concomitent, face la 22 August 1879 opoziție, contra deciziunii declarative de faliment, aceasta în baza art. 319 cod. com. vechiu; în contestația, înaintea tribunalului, sindicul declară la 25 August, 1879 (procesul-verbal No. 1861), că contestația fiind bazată pe un drept imobiliar, și aceasta fiind după natura sa, de competența instanței civile, iar nu a tribunalului comercial, el primește cu toate acestea a se judeca, dacă se discută numai cestiunea mobilelor, fără a se pune în joc cestiunea proprietății imobiliare; iar Em. Protopopescu Pache, care asista pe contestatorul Avramide ca avocat, «declară că astăzi se judecă sigilarea averii mobiliare»; în urma schimbului acestor declarațiuni, tribunalul examinînd contestația, o admite prin sentința No. 478 din 6 Septembrie 1879, ordonînd scoaterea de sub pecetii, a lucrurilor sechestrate pe moșia Conțești de sus; sindicul face apel și înaintea Curții secția III, atacă vînzarea moșiei către Avramide, ca «simulată și făcută de M. Vlahide cu viclenie spre a'si ascunde averea»; iar Curtea, prin decizia No. 308 din 11 Decembrie 1879, exanînd și discutînd împrejurările acestei vînzări, stabilește serioșitatea ei, și pe baza acestei stabiliri, respinge apelul sindicatului, confirmînd hotărîrea tribunalului comercial No. 478/79; Opoziția lui Avramide contra declarării în stare de faliment a lui M. Vlahide, aduse de efect, că Curtea secția I, la 12 Maiu 1880, sub No. 21, a revocat decizia sa anterioară No. 24/79, ridicînd starea de faliment; în această stare a lucrurilor, falimentul vînzătorului său fiind respins de Curte, și serioșitatea cumpărării sale, fiind recunoscută de Curtea de apel, Anastase Avramide, vinde la 2 Maiu 1881 moșia Conțești de sus, către d-na Iosefina Em. Protopopescu-Pake, prin act transcris de tribunalul Dâmbovița sub No. 2469 din 30 Maiu 1881. Două ani și jumătate, după această din urmă vînzare, la 14 Noembrie 1883, Petru N. Vlahide, atacă ambele înstrăinări, cerînd pe calea acțiunii în simulațiune, și subsidiar pe calea acțiunii pauliane, a se anula prima vînzare a lui M. Vlahide, către Avramide și ca consecință, după principiul *rezoluto jure dantis*, etc., a se resilia și cumpărarea Iosefinei Protopopescu-Pake; Tribunalul Ilfov, secția I, la 24 Septembrie 1884, prin sentința cu No. 348, respinge acțiunea pe ambele ipoteze; Petru N. Vlahide face apel și prin cererea sa de apel, mai adăogă, în ce privește a doua cumpărare, că Iosefina Protopopescu-Pake, cunoștea că moșia era litigioasă, că este o persoană interpusă, adevăratul cumpărător

fiind soțul ei și că acesta, ca avocatul lui Avramide, era oprit prin art. 1309 c. civ., de a cumpăra acest imobil; Curtea secția I prin decizia No. 66 din 30 Aprilie 1886, respinge apelul pe motivul că, cu ocasiunea judecării înaintea Curții a contestațiunii lui Avramide, la sigilarea averii mobile de pe moșia Conțești de sus de către sindicul falimentului M. Vlahide sindicul ceruse a se anula ca simulat și fraudulos actul de vînzare al moșiei dintre M. Vlahide și Avramide, iar Curtea prin decizia ei No. 308/79 stabilește serioșitatea cumpărării și dar sindicatul reprezentînd pe toți creditorii falitului și deci și pe Petru N. Vlahide, există lucru judecat asupra acestui punct; Recursul lui P. N. Vlahide e respins, Curtea de casatie secția I, prin decizia No. 228 din 23 Iunie 1887, confirmînd la rîndul ei existența lucrului judecat față cu decisiunea No. 308/79 a Curții de apel în ce privește lipsa de fraudă și de simulațiune la vînzare dintre M. Vlahide și A. Avramide; Nouă ani după aceasta, la 13 Martie 1896, Petru N. Vlahide face recurs contra deciziei Curții de apel secția III No. 308/79 dată asupra contestațiunii lui Avramide contra sigilării averii mobiliare de pe Conțești de sus de către sindicatul falimentului M. Vlahide, cu care ocazie Curtea, asupra contestației sindicatului, stabilește serioșitatea vînzării moșiei, și cere chemarea și a Iosefinei Em. Protopopescu-Pake, care nu figurase în instanță de apel; Curtea de casatie, secția II-a, prin decizia No. 191 din 11 Septembrie 1896, pe motiv că prin decizia No. 308/79 nu s'ar fi discutat și judecat de cît proprietatea lucrurilor mobile, iar nu proprietatea moșiei Conțești de sus și că prin nimic nu se dovedește că aceste lucruri odată cu cumpărarea moșiei ar fi trecut la actuala proprietară Iosefina Em. Protopopescu-Pake, o scoate din cauză și respinge ca nefondat recursul;

Avînd în vedere că, față cu această situație, Petru N. Vlahide, chiamă astăzi în judecată numai pe Iosefina Em. Protopopescu-Pake și cere «în loc de a exercita în baza art. 1309 c. civ. acțiunea în nulitate a actului de vînzare făcut de A. Avramide către Iosefina Em. Protopopescu-Pake, să exerciteze în contra ei retractul litigios ce'i acordă art. 1402 c. civ.»;

Avînd în vedere că pentru a se putea exercita retractul litigios, trebuie să existe înainte de toate un litigiu pendent, în privința lucrului cedat, în momentul cedării, retractul fiind o expropriere extra-ordinară, acordată pentru a stinge un proces pendent, în cît orice proces intervenit înainte sau după vînzare este indeferent, litigiositatea neputîndu-se constitui, anticipînd sau în mod retroactiv;

Avînd în vedere că, precum rezultă din cele expuse mai sus, la 2 Maiu 1881, data cînd Iosefina Em. Protopopescu-Pake cumpărase moșia Conțești de sus de la Anastase Avramide, nu exista nici un proces pendent relativ la acest imobil;

Avînd în vedere însă că reclamantul susține că, de și contestațiunea în privința mobilelor de pe Conțești sechestrate de sindicatul falimentului M. Vlahide, era respinsă prin decizia Curții secția III No. 308/79, totuși mai întîi această decizie, nu era definitivă, fiind supusă recursului și apoi litiganții de atunci, sindicatul și contestatorul Avramide, ar fi rezervat judecata proprietății imobiliare unei judecări ulterioare înaintea instanțelor civile, încheind ast-fel un contract judiciar de judecată cari de atunci a făcut litigios dreptul lui Avramide asupra zisei moși;

Avînd în vedere, că ori-ce litigiu este de drept supus la două instanțe de fond, apelul avînd efect devolutiv, dar că, odată ce instanța superioară de fond s'a pronunțat, procesul e judecat definitiv, toate celelalte mijloace de atacare, ca recursul și revisuirea, fiind niște căi extra-ordinare, care nu împiedică definitivitatea judecării de fond, de cît atunci cînd ele sunt întrebuintate în cauză; că dar nu posibilitatea de a face recurs, ci numai recursul realmente făcut pune în du-

biu judecata instanțelor de fond, și prin urmare lucrul redevine litigios, nu prin simpla existență a dreptului de recurs sau de revisuire sau prin posibilitatea lor, ci prin întrebuintarea unei asemenea căi extraordinare, contrariul ne ar duce la consecința inadmisibilă ca fiind dată puțința descoperirii unor noi acte și dar a revisuirii în timp de 30 ani, ori-ce drept asupra căruia s'a pronunțat Curtea de apel ar trebui considerat ca litigios până la trecerea acestui termen extrem;

Având în vedere că, în specie, vânzarea Avramide-Iosefina Em. Protopopescu-Pake ce a avut loc la Maiu 1881 și că în acest moment se judecase contestația lui Avramide de Curtea de apel secția III prin decizia No. 308/79, iar recursul nu era introdus de cât tocmai bine de cinci-spre-zece ani în urmă, la 13 Maiu 1896; că dar moșia Conțești de sus nu era litigioasă când o cumpărase Iosefina Protopopescu-Pake;

Având în vedere că, numai un proces pendent putând determina litigiositatea unui lucru, pactum judicii sau cempromisul intervenit între sindicatul falimentului M. Vlahide, pact a cărui validitate ar fi dubioasă din partea sindicatului și care nu constituie o obligațiune pentru nici-o parte, nu se poate invoca în mod serios pentru a crea o nouă modalitate de litigiositate alăturarea cu aceia prevăzută de art. 1403 c. civ., contestația prevăzută prin acest text, nefiind o simplă enunțare de pretenții ci presupunând sesizarea justiției;

Având în vedere că, pe lângă că moșia când a fost cumpărată de Iosefina Em. Protopopescu-Pake, nu era litigioasă și nu este litigioasă nici astăzi, reclamantul nici n'are însușirea personală de a exercita retractul litigios, acest drept fiind cedat, numai cedatului său vândutului contra cedentului său vânzătorului, și în specie nici Petru N. Vlahide, nici debitorul său, casa defunctului M. Vlahide, n'are această însușire;

Având în vedere că, pe lângă retractul litigios, reclamantul a mai atacat, cu toată reserva făcută, prin cererea introducerii, vânzarea în nulitate în baza art. 1309 c. civ.;

Având în vedere că și aci condiția principală este că în momentul cumpărării, adică la 2 Maiu 1881, moșia să fi fost litigioasă, existând un proces deschis în privința proprietății ei;

Având în vedere că prin urmare acțiunea și pe acest teren se lovește de aceleași împrejurări de fapt din cari rezultă că în acel moment nu era pendentă nici-o judecată în privința moșiei Conțești de sus;

Având în vedere că, ast-fel fiind este inutil a releva că reclamantul nefiind creditor chirografar cert și recunoscut, de cât de la 1 Noembrie 1876, nu poate urmări un imobil eșit înainte la 12 Septembrie 1875 din patrimoniul debitorului său M. Vlahide și dar nu poate cere anularea vânzărilor ulterioare ale acestui imobil, pe baza drepturilor debitorului său, căci pretențiile sale, de și anterioare, nu avea ființă juridică și nu i conferă calitatea de creditor de cât din momentul fixat prin justiție;

Având în vedere că, tot ast-fel este fără interes a cerceta întru cât există lucru judecat în ce privește anularea cumpărării din partea Iosefinei Em. Protopopescu-Pake, pentru simulațiune și pe baza art. 1309 c. civ. prin decizia Curții de apel secția I, No. 66/86 confirmată prin decizia casei, secția I, No. 228/87, unde s'a discutat acest punct, și dacă decizia ulterioară a casei, secția II, No. 19/96 a putut să anuleze decizia anterioară a secției I, sau nu constituie de cât o altă apreciere, ci trebuie mărginită numai la specia cauzei;

Având în vedere că, apoi rezultă din combinațiunea foiei de zestre a Iosefinei Em. Protopopescu-Pake, cu actul de cumpărarea moșiei, cu testamentul lui Em. Protopopescu-Pake, prin care declară că a cumpărat moșia Conțești de sus, parte cu banii dotați ai soției și i dăruiește întreaga moșie, și cu radierea ipotecei do-

tale după moșia Țurli în urma acestor cumpărări, că defendoarea n'a fost persoana interpusă a soțului său, ci a cumpărat pentru ea cu bună credință și în mod serios, în cât convingerea Curții fiind formată în acest sens, invocarea art. 1309 c. civ., chiar de ar fi posibilă după condițiile anterioare ale cauzei, încă ar fi neîntemeiată în fond;

Având în vedere că, față cu toate acestea, nici cesțiunea prescripțiunii opusă de defendoare nici aceia a întreruperii ei, nici calificarea nulității prevăzută de art. 1309 c. civ. nu mai oferă interes a fi discutate;

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier G. Fleislen, Curtea respinge apelul;

(ss) Ath. G. Kivu, Sc. Popescu, A. Athanasovici, G. Fleislen, I. E. Dobrescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența de la 18 Oclombre 1899

Președenția D-lui I. M. GAVRILESCU, judecător de ședință

Ministerul Public cu Matei Popescu

Sentință corecțională No. 697.

Fals în acte publice. — Elementele delictului. — Nulitatea actului ce conține falsul. — Lipsă de prejudiciu. — Achitare. — Condițiune cerută de legea repausului duminical pentru redactarea proceselor verbale (art. 11).

1) Pentru a exista delictul de fals în acte publice se cere: alterarea adevărului, intențiunea doloasă, prejudiciu, sau posibilitate de prejudiciu.

2) E nul procesul-verbal dresat de comisar, prin care constată contravențiunile la legea repausului duminical, dacă nu are ca martori asistenți doi comercianți sau industriași.

3) Faptul unui comisar de a contraface semnaturile martorilor asistenți într'un proces-verbal, nu poate constitui delictul de fals în acte publice, întru cât acel proces-verbal, e nul și nu poate produce nici un prejudiciu.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere că dupe ordonanța definitivă sub No. 31/99 a d-lui Jude Instructor local, este inculpat Matei Popescu, pentru că în calitate de comisar în orașul Huși în luna Noembrie 1898, a falsificat un proces-verbal în baza căruia s'a dat judecăței pe comerșantul Moise Goldner, pentru contravenire la legea repausului duminical;

Având în vedere că din instrucțiunea urmată rezultă în fapt că inculpatul Matei Popescu, fiind comisar în orașul Huși, în ziua de 15 Noembrie 1898, a format un proces-verbal prin care constată că comerșantul Moise Goldner, a ținut dughiana deschisă în acea zi după ora 12 p. m. de și era sârbătoare și afirmă că acea constatare a făcut-o față de martorii: Gheorghe V. Cătea și Marcu Mina, din care unul se vede a fi semnat iar unul a fi pus degetul neștiind carte, pe când în realitate acei martori nu l'au asistat, nici au semnat dupe cum însuși inculpatul recunoaște la instrucțiune și numiții martori afirm această sub jurământ;

Având în vedere în drept că pentru a exista, delictul de fals în acte publice, ceea ce se impută lui Matei Popescu, se cer elementele următoare: 1 alterațiunea adevărului într'un act public; 2 intențiunea doloasă din partea delequentului și 3 posibilitatea de a cauza

un prejudiciu acel fals; că unul din aceste elemente dacă n'ar exista, delictul nu poate avea ființă;

Având în vedere că dupe art. 11 din legea repausului duminical se impune ca constatarea contravențiunilor la acea lege precum și procesul-verbal să se facă de agenții în drept, în prezența a doi martori, care martori să fie comercianți sau industriași și aceasta sub pedeapsă de nulitate a procesului-verbal, cu alte cuvinte dacă procesul-verbal nu e făcut față cu doi martori comersanți sau industriași n'are nici o valoare fiind de drept nul;

Având în vedere că în cazul de față martorii Gh. V. Cătea și Marcu Mina, invocați de inculpatul Matei Popescu prin procesul-verbal din 15 Noembrie 1898 nu sunt nici comercianți și nici industriași, ci ambii sunt servi, unul la o bărbierie și altul la un bragiș;

Că așa fiind menționatul proces-verbal, chiar dacă ar fi fost făcut în fața acelor martori și iscălit de ei însuși, totuși n'ar putea avea nici o putere probatorie căci este nul de drept, chiar din momentul redactării lui; prin urmare dacă este ast-fel că acel proces-verbal n'are nici o valoare probatorie fiind nul, apoi nici poate aduce vre-o vătămare adică vre-un prejudiciu acelui comersant contra căruia a fost format, de oarece justiția nu poate să-l condamne, neavând dovada cerută de lege;

Că ast-fel fiind chiar admițându-se că alterațiunea adevărului care s'a făcut în procesul-verbal relativ la cei doi martori ar fi fost cu intențiune doloasă din partea inculpatului Matei Popescu care a redactat acel act, totuși lipsește unul din elementele esențiale a delictului de fals, adică prejudiciul său posibilitatea de prejudiciu dupe cum s'a arătat mai înainte, și ca atare nu există delictul ce i se impune, prin urmare tribunalul față cu dispozițiunile art. 10 al. 2 și 187 proc. pen. cată să pronunțe achitarea.

Pentru aceste motive, achită, etc.

(ss) I. M. Gavrilăscu, Gr. Vericeanu.

p. greșier Donea.

ADNOTAȚIUNE.— Cestiunea juridică rezolvită prin această sentință e din cele mai interesante și mai rare, atât în jurisprudența noastră cât și în cea străină, și anume: *falsul conținut într'un act nul mai poate fi urmărit? Sau, mai bine, ce influență are nulitatea actului asupra falsului conținut în acel act?*

Întrebarea se naște mai ales față de actele publice, dupe cum e în speța tribunalului Falcii, în cât se atinge de actele private, cestiunea se presintă mai rar.

Răspunsurile date au fost diferite.

a) *Vechea jurisprudență franceză* «a legat aplicațiunea pedepsei sau urmărirea faptului de întrebuițarea actului». Dacă actul în care exista falsul a fost întrebuițat, autorul se pedepsea — contrar nu — căci numai în cazul întrebuițării putea fi prejudiciu.

Quandò scriptura falsa, non obstante ejus nulitate, habuit effectum, tunc intrat poena ex actu nullo ¹⁾.

¹⁾ Chauveau et Faustin Hélie, p. 374, vol. II.

Acest sistem a căzut și casația franceză 'l respinge cu drept cuvânt, ca unul ce nu ține seamă că delictul de fals poate fi pedepsit și atunci când există numai posibilitate sau o simplă eventualitate de prejudiciu ²⁾.

b) *Merlin*, marele jurisconsult francez, în repertoriul său ³⁾, sub cuvântul *Fals*, răspunzând la această întrebare, a zis că falsul trebuie pedepsit; puțin importă dacă actul e nul *ab initio* sau va fi nul *post-factum* din cauza lipsei unor formalități. Pentru a judeca dacă există fals într'un act, zice Merlin, trebuie să ne fixăm în momentul redactării lui; circumstanțele survenite în urmă nici nu pot crea falsul ce nu există, nici nu 'l pot șterge ⁴⁾. Chiar dacă actul e nul în principiul lui, totuși el poate produce prejudiciu și nu va scăpa de urmărirea ministerului public pe funcționarul care l'a făcut ⁵⁾.

c) Azi jurisprudența franceză face deosebire între actele *radical nule* încă din momentul redactării lor și actele *anulabile* ⁶⁾.

În privința celor din urmă, toată lumea e de acord că, existând posibilitate de prejudiciu (actul fiind anulabil), autorul falsului trebuie în tot d'auna pedepsit ⁷⁾. Se face însă următoarea distincțiune: dacă lipsa formalităților necesare posterior redactării actului provine de la însuși autorul falsului, atunci nu se pedepsește, căci se presupune că el s'a oprit prin propria sa voință de a 'și continua opera, anihilându 'l efectele; dacă din contră, lipsa formalităților provine de la o terță persoană, de puterea și voința căria a depins aceasta, atunci avem o *tentativă de fals*, care la francezi se pedepsește ca tentativă de crimă. La noi, faptul fiind considerat ca tentativă de delict și tentativele de delict nefiind anume prevăzute de lege, nu se pedepsește ⁸⁾.

Când e vorba de acte *radical nule* încă din momentul redactării lor, jurisprudența și parte din doctrină ⁹⁾ susțin că actul fiind nul, nu poate produce nici un efect și deci nici prejudiciu, așa în cât nefiind *prejudiciu* un element al delictului lipsește și prin urmare autorul actului nu se pedepsește. *Falsitas nulla, nullum producit effectum (prejudicium)*.

Aceasta e și teoria consacrată de trib. Falcii prin sentința de față. Procesul-verbal de constatarea contravențiunei — zice tribunalul — fiind nul de drept încă din momentul redactării lui, pentru lipsă de formalități, cerute de legea repausului duminical sub pedeapsă de nulitate (art. 11), nu e prejudiciu și prin urmare nici fals.

²⁾ Ibidem pag. 376 și Gh. Cantilli la cursul său de drept penal la facultatea din București.

³⁾ Vezî Repertoire, Faux S. I. § 24.

⁴⁾ Chauveau et Faustin, pag. 376 vol. II.

⁵⁾ Dalloz, Codes annotés pag. 231, No. 149.

⁶⁾ R. Garsand-Droit pénal vol. III, pag. 224, în notă.

⁷⁾ Ibidem pag. 225.

⁸⁾ Sic Chauveau et Faustin, pag. 377; Dalloz pag. 237, No. 124 și 125; Gh. Cantilli, la cursul său de drept penal la facultatea din București.

⁹⁾ Idem.

Soluțiunea tribunalului, de și conformă principiilor de drept, totuși credem că este eronată, mai cu seamă în speța la care ea se aplică și iată de ce :

În țesă generală când e vorba de constatarea elementelor delictului de fals, existența sau neexistența prejudiciului e o *cestiune pur de fapt*, iar nici de cum de drept cum crede tribunalul de Fălciu, și această cestiune de fapt este lăsată la suverana apreciere a judecătorului de fond ¹⁰⁾.

Or în speță, tribunalul nici nu discută aceasta, ci pronunță achitarea basat numai pe deducțiunea abstractă a principiilor de drept, fără cel puțin a face o aplicațiune a acestor principii la cazul ce judecă. Dacă tribunalul ar fi căutat să vadă în fapt prejudiciul ce acel act causeră sau era posibil să cauzeze de sigur că ar fi constatat dubla sa existență; căci din dosarul afacerii ¹¹⁾ se constată că contravenientul Goldner, apărând înaintea judecătorului de pace, pe baza acelui proces-verbal, a fost condamnat la 40 lei amendă (prin urmare *posibilitate pe prejudiciu*) și venind în apel la tribunal, asistat de avocat, plătindu-l de sigur (prin urmare *prejudiciu real*) ¹²⁾ s'a descoperit atât nulitatea procesului-verbal cât și existența falșului.

Conchidem: nulitatea actului nu poate avea nici o influență asupra falșului conținut în el, dacă actul, deși nul în momentul redactării sale, era investit—in aparență—cu toate formalitățile legale și deci în măsură a cauza prejudiciu, sau dacă acel act a cauzat deja un prejudiciu.

Ionescu-Dolj.

Substituit la tribunalul Fălciu

INFORMAȚIUNI

D-l ministru de justiție C. G. Disescu a adresat următoarea importantă circulară procurorilor de tribunale:

«Mi se aduce la cunoștință că la unele tribunale se pune multă întârziere în rezolvirea afacerilor corecționale, a căror judecată nu ia sfârșit de cât după nenumărate amânări și că de cele mai multe ori cauza acestor amânări este neîndeplinirea la timp a procedurii.

Amânările continue pe lângă că împiedică mersul justiției, dar au ca rezultat înmulțirea proceselor, care este o cauză a lungirei termenelor de judecată.

Dacă din timp s'ar examina dosarele afacerilor sorocite pentru judecată și s'ar lua măsuri ca ele să fie completate cu tot ce este necesar pentru judecata cauzei, răul va fi înlăturat.

Pentru a se înlătura aceste neajunsuri, vă rog, domnule procuror, să cereți tribunalului să vă comunice de mai înainte, în timp îndestulător, dosarele cauzelor ce au a fi cercetate, să le examinați cu băgare de seamă, și să mijlociți pentru ca procesele să fie în stare de a se judeca.

În cas când citarea părților sau a martorilor nu este bine făcută, sau dacă dovezile de înmânarea lor nu sunt primite, ori alte acte lipsesc, pe de o parte veți stăruii să se facă noi citări și să se procure toate actele trebuincioase, iar pe de

¹⁰⁾ Casația română, decizia 307/97 Bul. pag. 630 — sic Garraud pag. 224, vol. III.

¹¹⁾ Dosarul corecțional No. 1871/99 aflat în arhiva trib. Fălciu.

¹²⁾ Plus zilele ce a perdut înfățișându-se odată la judecătorie și de două ori la tribunal.

altă parte ne veți arăta numele agentului judecătoresc sau administrativ din a cărui vină dosarul a fost necomplet, sau procedura a fost rău îndeplinită, spre a lua cuvenitele măsuri.

Vă înștiințez în același timp că am invitat și pe d. președinte al tribunalului să dea ordinele cuvenite ca grefa să vă pună la dispozițiune, la timp, dosarele cauzelor sorocite pentru judecată.

Ministrul Justiției, C. G. Disescu.

Înalta Curte de casație, secția II, sub președinția d-lui N. Mandrea, în ședința de la 3 cor. admitând recursul făcut de d-l G. Robescu, a casat deciziunea Curții de apel București pe motivul unic ce s'a dezvoltat: rea constituire a Curții, și a trimis afacerea la Curtea de apel Iași.

D-l Procuror General D. Alexandrescu, care a luat concluziuni, a fost de asemenea pentru casare.

BIBLIOGRAFII

A apărut :

Tom. VI Fascicula I (Art. 1104 — 1192)

EXPLICAȚIUNE TEORETICĂ ȘI PRACTICĂ

DREPTULUI CIVIL ROMÂN

în comparațiune cu legile vechi și cu principalele legislațiuni străine

de

DIMITRIE ALEXANDRESCO

Procuror General pe lângă Curtea de casație și Profesor de drept civil la Universitatea din Iași

Prețul 9 lei exemplarul. De vânzare la autor. Depositul general la librăria Leon Alcalay București, calea Victoriei.

A apărut în tipografia „Gutenberg” :

CONTENȚIOSUL ADMINISTRATIV

DE

Dumitru N. Comșa

Doctor în Drept de la Paris, Avocat.

A apărut în tipografia „Codreanu” :

SEPARAȚIUNEA DE PATRIMONII

(Succesiuni)

ÎN

Dreptul Roman și Român

TESA PENTRU LICENȚA

de

G. PETRESCU

Se face cunoscut că cele 5 VOLUME din

Tratatul teoretic și practic de Procedură Civilă

al D-lui **D. Chebapci**

se găsește de vânzare numai la D-na A. Chebapci, soția defunctului, strada Plantelor 39, și că ori-ce exemplar, care nu va purta semnătura autorului său a Doamnei Chebapci, se va considera *contrafăcut* și se va urmări conform legii.